

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XXIV. De damno ex legitimo proprii juris usu in alterum redundante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62355)

CAPUT XXIV.

De damno ex legitimo proprii juris usu in alterum
redundante.

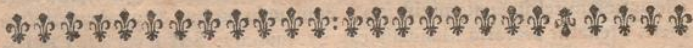
I. **N**ON raro contingit, ut quis res suas pro suo jure curando alterius rebus indirectè noceat. Queritur an id liceat, & an ita agenti incumbat obligatio alterius damnum reparandi? Axioma commune in Jure istud est: *Qui suo jure utitur nemini facit injuriam*. Id verò supponit jus in eo qui illo utitur absolutum, & ab alterius consensu independens, unà cum bona fide, & conveniente moderatone, quibus simul concurrentibus excluditur peccatum, & nulla est damni alieni reparandi obligatio. Inter sanctos veteris Ecclesiæ Patres hoc ipsum luculenter docet admirandus ille S. Petrus Alexandriæ Episcopus & Martyr in suo canone 13. idque firmat pluribus ex Scriptura deductis exemplis. Idemque adstruitur isto Jurium Canonici simul & Civilis effato: *Qui jure suo utitur nemini facit injuriam*, cap. *Cum Ecclesia Vulterana*, de elect. & l. *Injuriarum*, §. 1. D. de injur. & l. 1. §. *Denique Marcellus ait*, D. de aqua pluvia arcenda.

II. Istius juris permulta superioribus capitibus exempla retuli, in quibus ex communi Doctorum sententia retuli, posse quem ex justa causa fraudare vectigal, licet exactor inde jacturam patiat, etiam habens bonam fidem, & nihil de vectigalis jactura dubitans. Item in creditore per suam diligentiam licitè præveniente anteriores sibi personales creditores. Præterea in reo criminis capitalis effringente carceris claustra cum gravi commentariensis periculo; & in eo qui aedes suas nulli obnoxias servituti, altiùs elevando lucem & prospectum vicino eripit cum gravi ejus incommodo, & domus illius diminutione pretii. Insuper in eo qui cuniculo ac fossâ in agro suo factâ vicini aquam in agrum suum derivat: neutrum enim de damno teneri declarat lex *Proculus ait*: D. de damno infecto. Ad hæc sic ait lex 1. §. *Denique Marcellus ait*, D. de aqua pluvia arcenda: *Denique Marcellus ait*, cum eo qui in suo fodiens vicini fontem avertit, nihil posse agi, nec de dolo actione; & sanè non debet habere, si non animo vicino nocendi, sed suum agrum meliorem faciendû id fecit. Atque ibid. §. *Sed & si vicinus*, sic decernit: *Sed & si vicinus opus tollat, & ablato eo aqua ad inferiorem agrum naturaliter perveniens noceat, Labeo existimat aqua pluvia arcenda agi non posse: semper enim hanc esse servitutem inferiorum, ut naturâ profluentem aquam excipiant*. Similiter in eo qui exstructo muro, vel aggere suum munit prædium ab incursu amnis, vel torrentis: sic enim statuit lex *In summa*, §. *Idem Labeo*.
D. eod.

D. eod. Idem Labeo ait, si vicinus flumen vel torrentem averterit, ne aqua ad eum perveniat, & hoc modo sit effectum, ut vicino noceatur, agi cum eo pluvie aqua arcenda non posse: quæ sententia verior est, si modo non hoc animo facit ut tibi noceat, sed ne sibi noceat. Et declaratur l. 1. C. de alluvion. Ripam suam adversus rapidi amnis impetum munire prohibitum non est. Quæ omnia fundantur in his juris naturæ principiis: Qui jure suo utitur nemini facit injuriam. Nemo tenetur cum proprio damno alterius rebus consulere. Juris exequutio non habet injuriam, l. Injuriarum actio, §. Is qui jure, D. de injur. Præterea, ut consentiunt omnes Theologi, & fuse probat S. Thomas 2. 2. quæst. 26. art. 3. 4. 5. primus ordo charitatis Deum respicit; secundus nos ipsos; tertius proximos.

* III. Similia pleraque leguntur in corpore Juris exempla, quorum admodum conducibilis cognitio est. Quale est istud excusum in l. Habitatores, §. Iterum interrogatus, D. locati. Iterum interrogatus est: Si quis timoris causa emigrasset (videlicet ex domo conducta) deberet mercedem, necne? Respondit: Si causa fuisset cur periculum timeret, quamvis periculum verè non fuisset, tamen non debere mercedem: sed si causa timoris iusta non fuisset, nihilominus debere. Item de damno ex lege Aquilia, l. Si quis fumo, D. ad leg. Aquil. Quod dicitur damnum injuriæ datum Aquilia persequi, sic est accipiendum, ut videatur damnum injuriæ datum, quod cum damno injuriam attulerit, nisi magna vi cogente fuerit factum: nam hic scribit cessare legis Aquilia actionem. Justo enim metu ductus ne ad se ignis perveniret, vicinas edes intercidit. Et siue pervenit ignis, siue ante extinctus est, existimat legis Aquilia actionem cessare. Proferimus aliud quoque exemplum quod frequenter in praxim deduci potest, ex l. Qui occiderit, §. Si vulneratus, D. eod. Si vulneratus fuerit servus non mortiferè, negligentia autem perierit, de vulnerato actio erit, non de occiso. Patria etiam sacri Canones definiunt, scilicet caput Lator, caput Dilectus, & caput Ex litteris, de homic. in quibus declaratur homicidium casuale non esse imputandum Clerico qui dabat operam rei licitæ, nec fuit in culpa.]

CAPUT XXV.

De restitutione per moribundum facienda: & de restitutionis internunciis.

I. UANDO ex confessione pœnitentis existentis in periculo mortis innotescit Confessario, cum teneri ad aliquid restituendum, providendum est illius animæ salutis, & restitutionis securitati, simulque pœnitentis famæ. Atque ad hoc duo media suppetunt: unum quidem, ut æger vel testamento, vel codicillis